

By special order to friends of TASHMA

תא שמע

פרשת אמור

זמנים

פרשה מפורשת הרב דוד שרעבי

כתוב בפרשה (פרק כ"ב פסוק ל"ב) ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל אני ה' מקדשכם,

כתב רש"י "ונקדשתי" מסור עצמך וקדש את שמי, וכשהוא מוסר עצמו ימסור עצמו על מנת למות, שכל המוסר עצמו על מנת הנם אין עושין לו גם וכמו שמצינו בחגגה מישאל ועזריה!

זאת אומרת שהפסוק מלמד אותנו שאדם צריך למסור את נפשו על קידוש השם, ורש"י מבאר שמי שמוסר את נפשו על קידוש ה' שלא יעשה זאת בכדי שהקב"ה יעשה לו גם, אלא ימסור את נפשו אפילו למות ואפילו שהוא יודע בטוח שלא יעשו לו גם!

מה הפירוש שאדם צריך למסור את נפשו למות ולקדש שם שמים אפילו שלא יעשו לו גם, האם הפירוש הוא שרק מי שמוסר את נפשו למות ולא שיעשו לו גם הוא הנקרא מקדש שם שמים אבל מי שרוצה שיעשו לו גם הוא לא נקרא שמקדש שם שמים, או האם הפירוש הוא שגם מי שמוסר את נפשו אבל רוצה שיעשו לו גם הוא נקרא מקדש שם שמים רק לא עושים לו גם בגלל שהוא מסר את נפשו בכדי שיעשו לו גם, אבל באמת גם הוא נקרא מקדש שם שמים.

ובגמרא ברכות דף כ' ע"א כתוב - "אמר ליה ר' פפא לאביו מאי שנא ראשונים דאיתרחיש להו ניסא ומאי שנא אנן דלא מתרחיש לן ניסא, אי משום תנווי", זאת אומרת ששאל ר' פפא את אביו

משפט שלמה הרב שלמה כהן

המקרה:

כבר בחול המועד של פסח, התחילו יענקילה וחבריו לאסוף עצים למדורת ל"ג בעומר לכבוד התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי. הקבוצה נזהרה מאוד שלא להיכשל באיסור גזל, ולקחו רק קרשים ועצים שהיה ברור שנזרקו והופקרו. במשמרות, שמרו על

מצופה פורמייקה בצבע ודוגמא התואמים בדיוק למה שיש לו במטבח. וחשב שמחתיכה זו יוכל לעשות מדף לכוסות מעל השיש. ולכן מבלי לשאול את הילדים ששמרו על העצים, לקח את החתיכה והלך לדרכו ולא התייחס לצעקות הילדים ששמרו על האוסף. כשהגיע לביתו הוא מיד התחיל בעבודה, ותוך זמן קצר כבר

הרכיב את המדף. כעבור כמה שבועות, הגיע אביו של יענקילה וביקש שיחזיר לו את העצים שלקח, מר בלום צחק על

האוסף שלהם שהלך וגדל לקראת הערב הגדול. מר בלום עבר ליד האוסף, וראה מתוך העצים, חתיכה מכובדת של עץ,

www.tashma.net

ההבדל הוא שמי שמוסר את נפשו לא בשביל שיעשו לו נם או עושים לו נם, אבל מי שמוסר את נפשו אבל רוצה שיעשו לו נם לא עושים לו נם, אפילו ששניהם נקראים שמקדשים שם שמים.

ולמה באמת מי שרוצה שיעשו לו נם לא עושים לו, ורק מי שלא רוצה שיעשו לו נם עושים לו?

הביאור הוא כך:

בספר בניהו בן יהוידע של הכן איש חי כתוב
שכשנעשה נם לאדם מנכים לו מזכויותיו, ולכן אם אדם מוסר את עצמו שלא על מנת שיעשו לו נם, הוא מראה

למה הראשונים היו נעשים להם ניסים ואנו לא עושים לנו ניסים? אם בגלל הלימוד הרי גם אנחנו לומדים? וענה לו אביו "אמר ליה קמאי הוּו קא מסרי נפשיהו אקדושת ה' אנן לא מסרינן נפשין אקדושת השם", והביאור - שענה לו שהראשונים היו מוסרים את נפשם לא בשביל שיעשו להם ניסים, אלא אפילו אם הוא ימות הם היו מוסרים את נפשם ולכן נעשו להם ניסים, אבל אנחנו אפילו שאנו מוסרים נפש על קדושת השם אבל אנו רוצים שיעשו לנו נם והצלה ולכן לא נעשים לנו ניסים!!

רואים ששניהם נקראים שאדם מקדש שם שמים, ורק

משפט שלמה - המשך

עצם הרעיון שהוא נחשב כגנב וטען שכיון שהם ילדים, אין להם קניינים ולכן העצים נשארו הפקר, גם לאחר שאספו אותם, ואי אפשר לבוא אליו בטענות. אביו של יענק'לה הציע שייגשו לביתו של הרב לברר אם מר בלום צודק בטענתו.

תשובה:

אי אפשר לחייב את מר בלום להחזיר את העץ או את שוויו, אבל עליו לעשות כן מעצמו.

הסבר:

מבואר במסכת גיטין בפרק התקבל, שילד קטן שנותנים לו "צרור וזרקו, אגוז ונטלו", זוכה לעצמו ואינו זוכה לאחרים. פרוש, מאותו גיל שיש לילד את השכל להבחין בין צרור כדבר שאינו שווה כלום, ובין אגוז שהוא דבר שכדאי לשמור ולאכול אותו, אם נותנים לו איזה שהוא חפץ, הוא זוכה בו ונהיה רכוש, והלוקח עובר על "לא תגזול", אבל עדיין אין לו את ההבנה לזכות עבור אחר, שהיא פעולה הדורשת יותר הבנה. והגמרא אומרת שמגיל שש בערך יש לילד את ההבנה הזאת. ואם כן היה נראה לאמר שיענק'לה, שכבר הגיע לגיל עשר, זכה בעצים שאסף שיהיו שלו, ומר בלום עבר על גזל כשלקח ממנו.

אבל מצד שני, יש לנו עוד מקור מהגמרא, באותה מסכת בפרק נזיקין, ששם מבואר שמציאת חרש, שוטה וקטן אין בו משום גזל אלא מפני דרכי שלום. פרוש, קטן הלוקח דבר משל הפקר, אינו זוכה בו להיות רכוש, אבל תקנו חז"ל, שמשום דרכי שלום אסור לקחת ממנו.

ומבואר בחו"מ סימן ע"ר, שכיון שהאיסור לקחת ממנו הוא רק מדרבנן, אינו יוצא בדיינים (פרוש, בה"ד לא מחייבין להחזיר לקטן אבל הגב מעצמו צריך לעשות כן אם הוא ירא חטא). ולכאורה שני הדינים האלו סותרים זה את זה שאם נאמר שמגיל שש הקטן זוכה לעצמו במה שנותנים לו, למה אין הלוקח ממנו עובר על איסור גזל מן התורה?

ומבארים הראשונים שיש הבדל בין אם אחר נותן או מוכר לקטן את החפץ, או בין אם הקטן לוקח מההפקר או מוצא. כשיש אחר להקנות לו, הרצון של הנותן שהחפץ יהיה של הקטן, מצטרף לדעת וההבנה של הקטן שהוא הולך לקבל ולזכות ברכוש. ובצרוף שני הדברים, הקטן משלים את קנינו, ולכן אם נותנים מתנה לקטן שהוא כבר בגיל שש, הקטן זוכה שהמתנה תהיה שלו. אבל קטן שמוצא דבר של הפקר, ורוצה לזכות בו שיהיה שלו, אע"פ שיש לו כבר את ההבנה של "צרור וזרקו אגוז ונטלו", אבל כיון שאין "נותן" לסייע לו בקניינו, אינו מסוגל הקטן לזכות בדבר שהוא יהיה שלו והלוקח ממנו אינו עובר על איסור גזל מן התורה. רק חז"ל אמרו שמשום דרכי שלום אין לקחת ממנו. אולם כיון שזה רק מדרבנן, אין ביה"ד יכולים לחייב את העובר לשלם, וכן מבאר הרמ"א בסימן רמ"ז סעיף ט"ו אבל הש"ך ס"ק ו', אינו מסכים לחילוק זה, ומציין שאינו מוזכר בש"ס שיש כזה חילוק בין הפקר למתנה ואם נאמר שיש

לקטן כוח לזכות במתנה שנותנים לו, למה לא יזכה גם במציאה? ולכן, מבאר הש"ך שמה שאמרו שאין איסור לקחת מציאה של קטן רק משום דרכי שלום, מדובר בקטן שעוד לא הגיע לגיל שש. אבל משהגיע לגיל שש, הלוקח את מציאתו עובר על איסור גזל מדאורייתא.

ולכן לדעת הש"ך, מר בלום הוא גזלן, וצריך להחזיר ליענק'לה את מה שלקח לו.

אבל הנתיבות, מחנה אפרים, וגם קצות החושן אינם מקבלים את דעתו של הש"ך וכולם מסכימים עם הרמ"א שאיפה שיש "דעת אחרת מקנה" הקטן זוכה מדאורייתא. אך במציאה או בהפקר שאין אחר שמקנה לקטן, אינו זוכה אלא מפני דרכי שלום, אסור לקחת ממנו. וכיון שכל אלו חלקו על דעתו של הש"ך, אי אפשר לחייב את מר בלום להחזיר את העץ. אולם מכל מקום, על מר בלום לחוש לעצמו, ולהחזיר את השווי של העץ ליענק'לה כי לכל הדעות הוא עבר על גזל דרבנן ורק אי אפשר לחייב אותו להחזיר. ומה שאמרנו שעליו להחזיר מרצונו את השווי של העץ, ולא את העץ בעצמו, כיוון שעל מנת להחזיר את העץ הוא יצטרך לפרק את המדף שבנה. ומשום תקנת השבים הקילו חז"ל על הגנבים שיוכלו להחזיר כסף ולא את החפץ הגזול איפה שתהיה להם טרחה יתרה והפסד ממוני בהחזרת החפץ הגזול.

שמים שלא על מנת שיעשו לו נס והוא מראה שהעולם הזה אינו חשוב בעיניו, ואז עושים לו נס, ולא מנכים לו מזכויותיו!!

אדם שיושב וקובע זמן לימוד בכל יום של שעה הוא מוסר נפשו לכבודו יתברך, ולמה הוא עושה זאת? לא בשביל שיעשו לו נס אלא לכבודו יתברך!! אדם זה רואה ישועה, אדם זה עושים לו נס ולא מנכים לו מחשבונו בשמים!!

וגסיים במשל קמן:

בעולם הזה איך מדינה מבטיחה את עצמה שהתושבים לא ימרדו בה, הדרך לעשות זאת וכך באמת עושים זה על ידי שנותנים לך אפשרות להרוויח כסף ואדם לא רוצה להפסיד את ההזדמנות הזאת, אחר כך נותנים לו משכנתא בשביל לקנות בית ואז הוא עבד של המדינה עשר או עשרים שנה כי יש לו בית והוא לא רוצה להפסיד אותו, כך האדם נהיה מחובר למדינה בלי שהוא מתכוון לכך, הוא כבר תלוי ברשויות ואינו יכול להרשות לעצמו לעשות כל מה שליבו חפץ! ולכן מסיבה זו עיקר הבעיות והמרירות הם במדינות עניות במקומות שאין לאנשים מה להפסיד, ולכן מדינות משתדלות לפתח מדינות אחרות לא בשביל שיהיה לתושבים נוח, אלא בשביל שיהיה להם חיבור למדינה ושהיה להם מה להפסיד ואז יש שלטון ויש שקט!!

כך גם בעבודת ה', יש אנשים שמחוברים ותלויים בחומר ויש שאינם מחוברים לעולם הזה ולכן מרגישים שאין כאן הפסד בכלל, אם אדם מוכן למסור את עצמו על קידוש ה' זה מעלה גדולה, זה מראה שהוא לא מחובר עם צינור הזנה לחומר של העולם הזה, ואם הוא מוכן למסור את נפשו אפילו כשהוא יודע שאין לו נס שיציל אותו הרי זה מראה שהאדם הזה הוא בכלל לא מחובר לחומר ולאדם כזה עושים נס אפילו שהוא לא מצפה לזה.

אם מוסרים נפש לחינוך הילדים ואדם ממש הורג מהעולם הזה שלו לכבודו יתברך, הוא מראה שכל קיומו בעולם הזה הוא למטרה מסוימת וזה מה שחשוב בעיניו, זה נקרא שהוא מקדש שם שמים!!!

שנוכה להיות מעובדי השם וממקדשי שם שמים באמת!

שהעולם הזה לא נחשב בעיניו לכולם ולכן הנס לא מנכה מזכויותיו ולכן עושים לו נס, אבל מי שמוסר את נפשו אבל רוצה שיעשו לו נס הוא מראה שהעולם הזה חשוב בעיניו כנגד מצות ה' ועל כן אפילו שראוי שיעשו לו נס בכל זאת מנכה הנס מזכויותיו, ולכן אין עושים לו נס כדי שלא יחסר מן הזכויות!!

מה זה נקרא למסור את עצמו על קידוש השם?

זה לא דוקא למות לגמרי, אלא אפילו אם אדם מת קצת בכדי לעשות את רצון הבורא זה קידוש שם שמים, ולמשל, אדם יושב בשעה קבועה ולומד תורה שעה ביום, הרי בשעה הזו הוא הורג שעה של העולם הזה, הוא ממית את עצמו בשעה הזו! ולכבוד מי הוא עושה את זה? לכבוד הקדוש ברוך הוא בכדי ללמוד את תורתו! ולכן בזה גם כן אם אדם יושב ולומד שעה ואומר לעצמו שהקדוש ברוך הוא ישלים לי את העבודה שהייתי צריך לעבוד בשעה הזו ולהרוויח כסף, אז זה כמו שהוא מוסר את נפשו על קידוש השם אבל בשביל שיעשו לו נס!!

ומה למדנו? למדנו כעת שאם אדם מוסר את נפשו בכדי שיעשו לו נס לא עושים לו נס אפילו שנחשב שהוא מוסר את נפשו ויקבל שכר בשמים!

אבל אם אדם לומד שעה ביום ואומר שהוא עושה כך בין אם יושלם לו הרווח ובין אם לא יושלם לו הרווח של אותה השעה, הרי הוא מוסר נפש לכבוד הבורא יתברך ותורתו ומראה שהעולם הזה לא נחשב בעיניו לכולם כנגד מצוות ה' כי זה עיקר הסיבה

שהוא נמצא כאן, ולמדנו שמי שמוסר את נפשו לא בכדי שיעשו לו נס אז עושים לו!

כעת נבדוק והאמת בדינו להחליט מה נכון ומה לא, אם אדם תורם לצדקה בשביל שיעשו לו פריונות וקמיעים, בשביל שיברכו אותו וישחטו מעל לראשו תרנגולות, שימכרו לו יינות של ברכה או ישימו לו קמיע מתחת לבלאטה הימנית של דלת הכניסה הקדמית האם זה יעזור? הרי זה אדם שעושה מצוה על מנת שיעשו לו נס! והמקדש שם שמים על מנת שיעשו לו נס לא עושים לו נס! ואם במקרה כן נתנו לו ישועה פעם אחת הרי שזה על חשבוננו, מהחשבון שלו בשמים ניקו לו מזכויותיו, האם זה כדאי לבזבז את כל החסכוניות הנצחיים?

אדם שנותן לצדקה הוא ממית עצמו על קידוש השם, כי ממונו של אדם חביב בעיניו ולכן קוראים לזה "דמים", אם נותן לצדקה שלא על מנת שיעשו לו נס אלא רק בכדי להרבות תורה וקדושה לכבודו יתברך הרי שהוא מקדש שם

ספירת העומר קודם בין השמשות

שאלה: מי שמנה ספירת העומר לאחר פלג המנחה לפני בין השמשות (בתנאי), ושכח לחזור לספור עוד פעם בלילה (וביום שלאחריה). האם עדיין יכול לברך על ספירת העומר בשאר הימים?

לספור קודם בין השמשות בברכה: בשבוע שעבר דברנו שמעיקר הדין יכול לברך על ספירת העומר בבין השמשות, אבל לכתחילה ראוי להמתין עד צאה"כ. אבל מה הדין לענין לברך לפני בין השמשות? לענין זה מצינו רק דעת יחדאי שסבר שיכול לברך, והוא מה שהובאה בפסקי תוספות במנחות (אות קצב) בשם "יש אומרים" וז"ל ספק חשיכה יכול לברך וא"צ להמתין עד הלילה, וי"א דלאחר שהתפללו תפילת ערבית כיון דהוי לילה לענין ק"ש ותפילה הוי לילה גם כן לענין עומר עכ"ל. וע' בב"ח שהביא מס' הגהות מנהגים בשם הראב"ן שסבר שיכול לסמוך ע"ז לברך בער"ש לאחר קבלת שבת. אבל ע"ש בב"ח שמסיים מהמהרש"ל שאין לסמוך ע"ז ובדאי אין לברך. וכן הובאה במג"א שאין לברך.

לספור לפני בין השמשות בלי ברכה: ע' בב"י שהביא מהאבודרהם בשם המחזור ויטרי שהמתפלל בצבור מבעוד יום מונה עמהם בלא ברכה. וע' במחזור ויטרי (הוא אחד מתלמידי רש"י) שכתב שכן היה נהג רש"י בעצמו, שהציבור של רש"י היה מונה בברכה, והוא היה מונה עמהם בלי ברכה^(א). וכ"כ בשו"ת רש"י ס' שז ע"ש. והטעם לזה ע' בשו"ת רשב"א

ח"א ס' רלה שמסביר שהוא משום שהם סומכים שכיון שלענין קרי"ש דינה כלילה, ה"ה לענין העומר (וכדנ"ל מהפסקי תוס'). אבל הרשב"א עצמו סבר שאין שום תועלת למנות מבעוד יום. ועוד כתב הרשב"א, שהוא לא מאמין שרש"י אמרה כזה. ועוד הק' שאף אם רוצה לטעון שיש לסמוך שיצא כמו בקרי"ש, א"כ כבר יצא ידי ספירה וכשחוזר ומברך בלילה נמצאת ברכה לבטלה. [וכן מסיים אבודרהם בשם הרמב"ם, שאם מנה ולא בירך יצא].

דעת הש"ע: עד כאן ראינו שהוא מח' רשב"א ורש"י לענין אם יש תועלת לספור הספירה לפני בין השמשות. ולענין דעת הש"ע, ע' בש"ע בס' תפ"ט ס"ג שכתב וז"ל המתפלל עם הצבור מבעוד יום מונה עמהם בלא ברכה ואם יזכור בלילה יברך ויספור עכ"ל. ופשטות לשון הש"ע משמע שפסק כרש"י. שמשלשן "אם יזכור" משמע דאם לא זכר בלילה שעלתה לו הספירה בדיעבד^(ב). וע"ש במג"א שהביא קושית הרשב"א ע"ז, שאם אמת הוא שעלתה לו בדיעבד א"כ איך שייך לחזור לברך בלילה הא הוא ברכה לבטלה. [וכן פסק הש"ע עצמו בסעי' ד.]. וכתב המג"א ליישב, שעל כרחך הש"ע איירי הכא בענין שהוא מנה בתנאי שאם אזכור בלילה שאין אני מכין לצאת בספירה זו^(ג). וכ"כ בלבוש לפרש זה, שהוא עושה תנאי.

סתירת הש"ע: אבל לכאורה יש כאן סתירה בש"ע. שהא כאן משמעות הוא שפסק כרש"י שבדיעבד יצא בספירה שלאחר פלג המנחה. ובס"ב משמע שפסק כהרשב"א. שהא בס"ב כתב שאפילו אם כוון להוציא ידי ספירה מבעו"י, צריך לחזור ולספור. ומשמע שם שצריך לחזור לספור בברכה, וזהו דעת הרשב"א ודלא כרש"י. וכן הקשה המאמר מרדכי בהדיא הסתירה זה בש"ע.

מהלכים בש"ע ליישב הסתירה: עכ"פ יש סתירה במשמעות הש"ע. בס"ב משמע שהמונה לאחר פלג המנחה לא יצא כלל, וצריך לחזור לספור בברכה. ובס"ג משמע שבדיעבד סומכים על השיטות שיכול לספור לאחר פלג המנחה (לאחר תפילה). ויש ג' מהלכים ליישב את זה. (א) הש"ע בסעי' ב' לאו דווקא, אלא חוזרים לספור בלי ברכה^(ד). (ב) הש"ע בסעי' ג' לאו דווקא, אלא איירי דווקא אם כבר היה בין השמשות^(ה). (ג) שניהם דווקא וכהפשטות בלשון הש"ע^(ו), ואה"נ חידוש הוא! שאם יזכור בלילה יכול לחזור לברך^(ז), ואם לא יזכור שיצא בדיעבד. ויש קושיות על כל ג' מהלכים אלו^(ח).

האם יכול לספור בברכה בשאר הימים: לפי מהלך הראשון בדעת הש"ע, בודאי לא הפסיד ברכתו, שהא יצא בדיעבד. לפי מהלך השני בודאי הפסיד ברכתו, שאין פלג המנחה זמן ספירה ולכן דינה כמי שדילג יום אחד שהפסיד הברכה לשאר הימים. ולפי מהלך השלישי לא הפסיד הברכה, שזהו החידוש של הש"ע שאף שאם יזכור בלילה שיכול לחזור לברך מ"מ אם לא יזכור בלילה יש לסמוך שיצא בדיעבד.

למעשה: לענין דעת המ"ב עצמו, צ"ב דעתו בזה למעשה^(ט). אבל כיון שיש כמה שיטות המקילין שסוברים שבדיעבד הזמן ספירה מתחיל מפלג המנחה, וכן דעת הש"ע בפשטות, לכן יש לסמוך עליהם להיות לכל הפחות כספק אם יצא. ודין במי שמסתפק אם יצא, שלא הפסיד הברכה בשאר הימים^(י). ולכן גם כאן, הוא יכול לספור בשאר הימים בברכה^(יא).

(א) ע"ש במחזור ויטרי צמ"ט 301 ח"ל ר' (רש"י) התפלל ערבית ביום ולא ראה לברך על ספירת העומר עם האחרים כי היה דולג שמוא יעשה צרכה לנעלה. וספר עם האחרים ולא בירך. והיינו תמיהים ספירה זו למה. ואמ"י שמוא אשכח ונמלחתי קרה מוכן ומזכין עכ"ל. (ב) כן פשוט. וכן מדייק צהדיא צב"ח סקני"ז, צ"ה. (ג) ע' בשבוע שעבר לענין התנאי הזה. (ד) כ"כ בש"ע וצ"ח (אם כבר התפלל מערבית). והוצאה בשבוע"ט סקני"ז. וכן פסק בש"ע הרב סקני"ז וצב"ח סקני"ז. וכן משמע בלבוש שצ"ח התנאי אולי יכול לברך עוד. (ה) כ"כ בש"ע וצ"ח. והוצאה צמ"ז סקני"ז. וע' בשבוע שעבר הערה ט. (ו) ע' בחי' וצמ"ח דעת הש"ע. והוצאה צב"ח ד"ה מנעוד. (ז) אפילו בלי תנאי. רק שצווחלי מעדיף לנשות תנאי וכו"מ הנגיד והלבוש. (ח) מהלך הראשון (ש"ס וצ"ח) קשה, שהא ש"ע נקט לשון הרשב"א, והרשב"א צב"ח סב"ח לחזור לנשות צב"ח. כן ה"ק הש"ע. מהלך השני (ע"ז וצ"ח) קשה, שאין זה משמעות הש"ע כלל. כן ה"ק בחי'. וע' צ"ח שכתב שה"ע לא ראה הלבוש, וע' צב"ח סקני"ז. ועוד הכי' הביא זה מהמחזור ויטרי שאיירי קודם בין השמשות (ע' לשון בש"ע רש"י "קודם קושית התמורה"). ומהלך השלישי מיוחד צווח"ל! (ט) מלך אחד ע' לשון צב"ח צב"ח ח"ל וכשיגיע הזמן צלילה יברך ויספור כי דספירה קמיתא לאו כלום הוא משיקרי דינא עכ"ל ועוד המ"ב צב"ח סקני"ז. ורק צב"ח הביא מהלך אחרת. ולא כתב שיכול לסמוך עליהם. ועוד משמעות השבוע"ט סקני"ז שכולן לחזור לברך. וכל שצריך לחזור לברך לנאורה אם לא חזר שהפסיד ברכתו לשאר ימיו. כן משמעות צמ"ז סקני"ז ח"ל בכל דבר שדניו לחזור ולספור בלי ברכה מנחות ספק אם לא חזר וסיפר יספור שארי לילות צב"ח עכ"ל. מ"מ מאלד גוסא כתב בשבוע"ט שאין לדחות דברי הא"ר בזה לגמרי. ועוד ע' צב"ח ס"ד ד"ה אולי יכול כי לגבי הגושב"ח ח"ל אפילו היה אחר פלג המנחה וכבר התפלל הנשיב מעריב אפ"ר אין להחמיר בכגון זה כי עכ"ל משמע רק צ"כגון זה לגבי הנשיב שיש עוד לדחות להקל. דווקא שם הוא שאין צריך לחוש לזמן של פלג המנחה. ועוד לענין לברך בשאר לילות ע' צב"ח ס"ח ד"ה יספור כי שמוס"ס צ"ע לסמוך צמ"ז שספר הימים ולא השבועות צווח"ל דומשם שבועות שאין שום שיטה שסבר שאלא. מפני "שעכ"פ הזכיר אחד המוספרים". וראונו בספר שער דוד שהוא מוארך צמ"ז וצנעונו להביא ראיית שדעת המ"ב הוא להחמיר לפי מוש"כ בשבוע"ט סקני"ז. ע"ש. (י) ע"ש ס' תפ"ט ס"ח. ע"ש צמ"ז עמנו. (יא) כ"כ צב"ח שם סקני"ז צב"ח. לסמוך על הפסקי חוס' ועל הע"ס והא"ר לא להפסיד צרכה בשאר הימים. [ומ"מ הבהיר ג"כ סבר שאם מנה לאחר פלג המנחה צ"ח תנאי שאין לחזור לנשות צב"ח ע"ש צב"ח סקני"ז]. וכן נמנעתי מר"י ברוקחין שלע"ה למעשה.